

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Saksbehandler

Vår dato

Vår referanse

Deres dato

Deres referanse

Asle Sandnes

11.04.2022

2022/176

Innspill fra FUB ny stortingsmelding om folkehelsepolitikken

Innledning

Foreldreutvalget for barnehager, FUB, takker for muligheten til å komme med innspill til folkehelsemeldingen.

Tall oppdatert pr. 3. mars 2022 på ssb.no viser at 93,4 % av alle barn i Norge i alderen 1-5 år hadde plass i barnehage i 2021. Grunnlaget for god folkehelse i befolkningen legges i tidlig alder. Forskere ved Læringsmiljøsenteret, Universitetet i Stavanger, har pekt på at alvorlige og langvarige plager etter mobbing er et stort folkehelsemessig og samfunnsøkonomisk problem¹. Både de som mobber og blir mobbet er særlig utsatt for fysiske og psykiske plager senere i livet. Undersøkelser om andel barn som blir utsatt for mobbing i barnehagen varierer fra 6 til 20 %². Dette gjør barnehagen til en helt sentral arena for innretting av folkehelsepolitikken. Temaene som vi omtaler nærmere nedenfor mener vi er viktige å ta med inn i arbeidet med å utforme folkehelsepolitikken.

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø - regelverk

Den 1. januar 2021 fikk vi nye lovbestemmelser om trygt og godt psykososialt miljø i barnehager. Vi er glade for at lovverket for barn i barnehager følger etter lovverket for barn i skolen. Vi er likevel bekymret for om det nye lovverket er godt nok. Det nye kap. VIII i barnehageloven framstår som en «light-versjon» av tilsvarende regler for skole. Vi har bekymringer knyttet til at loven ikke innfører rett til et trygt og godt barnehagemiljø som en individuell rettighet, og at det ikke følger med en håndhevingsordning som gir foreldrene mulighet til å «løfte» saken til en uavhengig instans, når deres barn ikke har et trygt og godt i barnehagen. Våre bekymringer bygger på henvendelser som FUB får fra foreldre som står i situasjoner hvor barnehagenes arbeid med barnets psykososiale miljø har strandet.

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø - bemanning

En annen viktig side av barns trygghet og trivsel i barnehagene er nærvær av nok voksne med god og riktig kompetanse. Vi oppsummerer utfordringene med dagens bemanningsordning slik:

¹ <https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/forskning/konsekvenser-av-mobbing>

² Mobbing i norske barnehager – en kunnskapsoversikt. Forfattere: Helene Marie Storli Aaseth Ellen Elvethon Ingrid Midteide Løkken Tone Rove Nilsen Thomas Moser

- Bemanningsnormen er en minimumsnorm som praktiseres som en maksimumsnorm.
- Vaktordninger, møter, kurs, sykefravær og foreldresamtaler, planleggingstid som påvirker arbeidsdagen til både barnehagelærerne, fagarbeidere og assistentene fører til at det i gjennomsnitt er en underbemanning på avdelingene store deler av dagen.
- Det må være mange nok og kompetente ansatte på hver avdeling sammen med barna våre gjennom hele barnehagens åpningstid.
- Møter og planleggingstid til de ansatte skal regnes utenom grunnbemanningen.
- Bemanningsnormen gjelder i dag per barnehage. FUB mener den må gjelde på hver avdeling for å sikre at alle barn har tilstrekkelig med voksne på avdelingen.
- Bemanningsnormen i barnehagen må ses opp mot barnehagens åpningstid.
- FUB er positive til at det kan være spesialpedagoger i hver barnehage utover det som er bundet opp til enkeltvedtak.

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø - foreldrenettverk

Forskning viser at gode relasjoner mellom foreldrene er med på å skape et mer inkluderende miljø i barnehagen. Barnehagene må legge til rette for sosiale møtepunkter der foreldre kan treffes. Slike treffpunkter kan være foreldremøter, foreldrekafe, dugnad også videre. På slike møteplasser er det av stor betydning at foreldrene blir kjent med hverandre. Det kan også være fornuftig å legge opp foreldremøtene slik at de blir involvert, aktive og i dialog med andre foreldre. FUB oppfordrer til å se barnehagen som en møteplass for å få foreldre til å tenke at vi sammen er et laget rundt barnet, og at foreldre kan være ressurser for andre foreldre. Sammen kan foreldrene bidra til at alle barn får en best mulig start på livet og at alle barn og voksne føler seg sett og anerkjent som en likeverdig og verdifull deltaker i samfunnet.

Mat i Barnehagen

Foreldrebetaling for kost varierer fra 175 til 750 kroner. FUB frykter at foreldrebetalinga for mat kan bidra til sosiale ulikheter. Størrelsen på kostnaden til mat kan få betydning for valg av barnehage, noe som ikke er greit. FUB ønsker at kostpenger skal innlemmes i foreldrebetalingen for barnehageplassen slik at det er mulig for foreldre å få moderasjon ved behov. I dag er dette ikke mulig i barnehagen.

Uteområder

Vi er opptatt av at alle barn skal ha trygge fysiske omgivelser som stimulerer til utvikling. Derfor har vi uttrykt støtte til å innføre arealkrav i tråd med anbefalinger i tråd med de anbefalinger som er gitt i en studie fra NMBU i 2019. Vi anser dette for å være et viktig folkehelsepolitisk tiltak.

Med vennlig hilsen

Einar Olav Larsen
Leder FUB

Cathrine Ballo Olsen
nestleder FUB

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur